

VYHLÁŠKA**Ministerstva zemědělství**

ze dne 17. května 2002

**o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků
a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně**

Ministerstvo zemědělství stanoví podle § 56 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., o [vodách](#) a o změně některých zákonů (vodní zákon):

§ 1**Předmět úpravy**

Tato vyhláška podrobně vymezuje stavby k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí, a to k závlaze pozemků, k odvodnění pozemků a k ochraně pozemků před erozní činností vody. Vyhláška dále stanoví způsob a rozsah péče o tyto stavby a jejich částí.

**Podrobné vymezení staveb
k vodohospodářským melioracím pozemků
a jejich částí****§ 2**

(1) Stavba k závlaze pozemku je stavba, [soubor](#) staveb, jejich částí a zařízení závlahové soustavy; je tvořena hlavním závlahovým zařízením a podrobným závlahovým zařízením a slouží k umělému dodávání závlahové vody pro vyrovnání vláhového deficitu zemědělských plodin, k aplikaci hnojivých a jiných roztoků na pozemky, popřípadě k tepelné regulaci, například protimrazové ochraně nebo ochlazování, a to postřikem, podmokem (brázdovým nebo drenážním), přeronom, výtopou nebo jiným způsobem, zejména kapkovým, bodovým nebo podpovrchovým [systémem](#).

(2) Hlavní závlahové zařízení je soubor objektů, které slouží k odběru a dopravě závlahové vody (závlahový provoz), zejména odběrné objekty, nádrže, čerpací [stanice](#), otevřené kanály i krytá potrubí, včetně objektů na nich, přivaděče kryté i otevřené s objekty na nich, závlahová trubní síť pro přívod závlahové vody k místům jejího odběru do podrobných závlahových zařízení, včetně objektů a zařízení na ní, například vzdušníky, kalníky, výtlaky, hydranty nebo armaturní šachty. Hlavním závlahovým zařízením jsou i zpevněné manipulační plochy a cesty sloužící výhradně pro závlahový provoz.

(3) Podrobné závlahové zařízení je soubor objektů a zařízení, které slouží k rozvodu závlahové vody po pozemcích, zejména přenosné potrubí a armatury na něm, postřikovače, pásové zavlažovače, širokozáběrové zavlažovací stroje nebo zavlažovací hadice s kapkovači.

(4) Stavba k odvodnění pozemku je stavba, soubor staveb, jejich částí a zařízení odvodňovací soustavy; je tvořena hlavním odvodňovacím zařízením a podrobným odvodňovacím zařízením a slouží k odvádění nadbytku povrchové a podzemní vody z pozemku, k provzdušňování pozemku a k ochraně odvodňovaného pozemku před zaplavením vnějšími vodami, a to podzemním nebo povrchovým odvodněním. Odvodnění pozemků podzemním odvodněním se provádí zejména drenážní sítí (trubkovou drenáží, krtčí drenáží, křížovou drenáží), nebo regulační drenáží. Odvodnění pozemků povrchovým odvodněním se provádí zejména odvodňovacími kanály nebo příkopy.

(5) Hlavní odvodňovací zařízení je soubor objektů, které slouží k odvádění nadbytku povrchové a podzemní vody z pozemku, k provzdušňování pozemku a k ochraně odvodňovaného pozemku před zaplavením vnějšími vodami, zejména otevřené kanály (svodné odvodňovací příkopy, záchytné příkopy a suché nádrže k zachycení vnějších vod, přehráčky a objekty sloužící k regulaci), krytá potrubí (od světlosti 30 cm včetně), včetně objektů na nich (stupně, skluzy) a odvodňovací čerpací stanice.

(6) Podrobné odvodňovací zařízení je soubor objektů, které slouží k bezprostřední úpravě vodního režimu půdy tak, aby stav pozemku odpovídal vláhové potřebě plodin a předpokládané činnosti na něm; pro podzemní odvodnění je tvořeno sběrnými drény, svodnými drény, výustěmi, drenážními šachtami (podzemní drenážní síť) a pro povrchové odvodnění je tvořeno sběrnými příkopy a objekty na nich.

(7) Stavba k ochraně pozemku před erozní činností vody je stavba nebo soubor staveb, upravující sklon území nebo zachycující a odvádějící povrchovou vodu a splaveniny stékající po pozemcích nebo zvyšující infiltraci povrchové vody; je tvořena zejména protierozními příkopy, průlehy, terasami, přehrázkami nebo suchými nádržemi.

(8) Protierozní příkop je zpravidla lichoběžníkového profilu, sloužící k zachycování a odvádění nebo k infiltraci povrchové vody a k zachycování splavenin.

(9) Průleh je mělký a široký příkop s mírným sklonem svahů.

(10) Terasa je umělý nebo přírodní terénní stupeň, zmenšující sklon části svahu.

(11) Přehrážka je příčný objekt v korytě, strži nebo na svahu pozemku, vytvářející prostor pro zachycení splavenin a zmenšení sklonu dna koryta nebo dna strže nad objektem.

(12) Suchá nádrž je vodní nádrž se speciálním rozdělením prostoru nádrže, určená zejména k ochraně níže položeného území před účinky erozní činnosti vody nebo ke krátkodobému zachycení a odtoku tekoucí povrchové vody a splavenin.

(13) Přeron je způsob umělého dodávání závlahové vody, při němž závlahová voda stéká po povrchu půdy v tenké vrstvě a přitom ji vsakem navlažuje.

(14) Výtopa je způsob umělého dodávání závlahové vody, při němž je půda zaplavována vodou ve vrstvě do 0,3 m.

Způsob a rozsah péče o stavby k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí

§ 3

(1) Péči o stavby k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí provádí jejich vlastník údržbou těchto staveb. Údržba staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí se provádí za účelem zpomalení procesu fyzického opotřebení a zabezpečení spolehlivého a bezpečného provozu těchto staveb. Rozsah údržby vychází ze zápisu o udržovací prohlídce.

(2) Udržovací prohlídka se provádí za účelem zjištění stavu a funkčnosti těchto staveb nebo jejich částí pro posouzení nutnosti údržby. Podkladem pro udržovací prohlídku je dokumentace těchto staveb (včetně manipulačního a provozního řádu), popřípadě jiné okolnosti, které vlastník těchto staveb považuje za důležité pro zajištění účelu udržovací prohlídky.

(3) Udržovací prohlídka se provádí nejméně jedenkrát ročně. O výsledku udržovací prohlídky se pořizuje zápis o udržovací prohlídce, který se archivuje po dobu pěti let. Zápis o udržovací prohlídce obsahuje obecné náležitosti a soupis závad, zjištěných udržovací prohlídkou podle odstavce 2. Obecnými náležitostmi zápisu jsou název stavby, datum udržovací prohlídky a vymezení lokality stavby.

§ 4

Udržovací prohlídky staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí

Při udržovací prohlídce se ověřuje

a) u kanálů, příkopů, protierozních příkopů a průlehů

1. stav opevnění, popřípadě těsnění dna a svahů, (nátrže) a souběžných ochranných hrázek,
2. stav nánosů v korytě,
3. stav travních porostů, doprovodných a břehových porostů křovin a dřevin,
4. výskyt řas a jiných vodních rostlin v korytě,
5. stav objektů (například prahů, stupňů, skluzů, propustků, mostků, rozdělovacích objektů nebo hradicích zařízení),
6. stav uzávěrů a dalších pohyblivých mechanismů,

b) u přehrážek a teras

1. deformace a stav koruny, již se rozumí horní část konstrukce přehrážek a teras (poklesy, posuny, trhliny),
2. stav opevnění, těsnících prvků, břehů,
3. stav doprovodných porostů,
4. stav zanesení prostoru pro zachycení splavenin,
5. stav funkčních objektů,

c) u podzemních trubních kanálů a přivaděčů (zařízení sloužících k přivádění závlahové vody)

1. stav šachet,
2. stav usazovacích prostorů,
3. stav vtokových a výtokových objektů,
4. stav česlí (zařízení bránící vniknutí pevných předmětů),

d) u trubního podzemního vedení a drenážní sítě

1. výskyt vlhkých nebo zbahnělých míst,
2. stav nadzemních objektů (šachty, výustě, jímky, objekty regulační drenáže),
3. odtoky z drénů, stav recipientu v okolí vyústí drenážní sítě,

e) u trubního podzemního tlakového vedení (výtlaků)

1. výskyt vlhkých nebo zbahnělých míst,
2. stav nadzemních objektů (hydranty, kalníky, vzdušníky, šachty, značení, potřeba čištění, potřeba obnovy [nátěrů](#)),
3. stav zařízení katodové ochrany,

- f) u trubního nadzemního tlakového vedení (výtlaků)
1. stav spojek a těsnění,
 2. poškození zařízení, deformace,
 3. potřeba obnovy nátěrů,
 4. stav postřikovačů a výtokových zařízení,
 5. stav podpůrných a pomocných konstrukcí,
- g) u čerpacích stanic, přivaděčů (zařízení sloužících k přivádění závlahové vody) a dalších pozemních objektů
1. stav cest sloužících výhradně pro závlahový provoz, zpevněných manipulačních ploch, oplocení,
 2. stav venkovních vedení (elektrické, telefonní, signalizace),
 3. stav odběrných objektů, čerpacích jímek, hrazení, česlí, usazovacích prostorů,
 4. stav pohybových mechanismů,
 5. stav stavební části (zdivo, omítky, střechy, okna, dlažby apod.),
 6. stav instalací (zdravotně-technické, vytápění, elektroinstalace, protipožární ochrana),
 7. stav technologického vybavení (čerpací agregáty, evakuační stanice, kompresory),
 8. stav potrubí a armatur,
 9. stav tlakových nádob a platnost revizí,
 10. stav zdvihacího zařízení a platnost revizí,
 11. stav elektrozařízení a platnost revizí (rozvodny, transformátory, motorové rozvody, elektromotory, rozvaděče, automatické systémy řízení),
- h) u suchých nádrží
1. stav opevnění,
 2. stav usazovacích prostorů,
 3. stav zanesení prostorů pro zachycení splavenin,
 4. stav prostorů ke krátkodobému zachycení odtoku povrchové vody.

§ 5

Údržba staveb k závlaze pozemků

(1) Údržba stavby k závlaze pozemku vychází z dokumentace skutečného provedení stavby k závlaze pozemku a provádí se v souladu s příslušnou částí technické normy¹⁾ a podle zvláštního právního předpisu²⁾ péčí o

- a) odběrné objekty
1. ošetřováním porostů, svahů, případných hrázek, nádrží a odběrných objektů,
 2. odstraňováním nánosů z akumulčních prostorů, čištěním od usazenin, plovoucích látek a řas,
 3. čištěním konstrukcí funkčních objektů (hradicích zařízení, česlí, usazovacích prostorů),
 4. ošetřováním kovových konstrukcí nátěry a čištěním a ošetřováním pohyblivých mechanismů,
- b) závlahové kanály a příkopy
1. ošetřováním travních porostů, svahů, rovněž i případných hrázek včetně jejich odstraňování či dosévání,
 2. ošetřováním doprovodných porostů dřevin, včetně jejich odstraňování či doplňování,
 3. odstraňováním nánosů,
 4. čištěním konstrukcí objektů (propustky, hrazení, rozdělovací objekty),
 5. ošetřováním kovových konstrukcí nátěry a čištěním a ošetřováním pohyblivých mechanismů,
- c) závlahové trubní sítě, přivaděče
1. kontrolou funkce, čištěním, ošetřováním (konzervací) objektů a zařízení na trubní síti (šoupátka, kalníky, vzdušníky, hydranty),
 2. ošetřováním kovových konstrukcí nátěry a čištěním, ošetřováním pohyblivých mechanismů,
 3. čištěním a odvodňováním sítě po ukončení závlahového provozu a před zahájením závlahového provozu,
 4. péčí o katodovou ochranu ocelových trubních řadů podle provozních předpisů pro elektrotechnická zařízení,
- d) povrchová trubní vedení, výtlaky a postřikovače
1. kontrolou, čištěním a odvodněním po ukončení závlahového provozu, čištěním a ošetřováním (promazáním) pohyblivých mechanismů,
 2. čištěním, ošetřováním (konzervací) rozebíratelného potrubí a jeho součástí (armatur), obnovením nátěrů,
 3. zimním uskladněním (kromě stabilních potrubí),
- e) pásové zavlažovače a zavlažovací stroje
1. provedením prací specifikovaných podle návodu k obsluze a údržbě, který je dodáván výrobcem zařízení,
 2. odvodněním a zazimováním zařízení, která nejsou určena pro zimní provoz,
- f) stavební část závlahové čerpací stanice
1. péčí o řádný stav areálu závlahové čerpací stanice (povrchové plochy, přístupové komunikace, oplocení),
 2. sekáním a ošetřováním travních porostů, včetně dosévání, ošetřování doprovodního porostu, včetně jeho doplňování,
 3. péčí o řádný stav odběrných objektů, sacích jímek, včetně jejich funkčního vybavení (uzávěry, pohyblivé mechanismy),
 4. péčí o protipožární opatření a jeho kontrolou,
 5. údržbou stavebních objektů a jejich částí - omítek, střech, oken, kovových a dřevěných konstrukcí,
 6. údržbou vodovodních a kanalizačních instalací,
 7. údržbou elektroinstalací, vzduchotechniky, vytápění (podle pokynů výrobce zařízení),
- g) technologickou část závlahové čerpací stanice
1. péčí o závlahové čerpací agregáty (kontrolou dostatku mazadel, řádného stavu ucpávek, kontrolou zavodnění),

2. péčí o další funkční vybavení závlahové čerpací stanice (evakuační stanice, kompresory, tlakové nádoby),
3. péčí o řádný stav zdvihacího zařízení,
4. péčí o řádný stav potrubního vedení, včetně armatur (například uzávěry nebo zpětné klapky),
5. péčí o řádný stav elektrotechnického zařízení (přípojky, rozvodny, transformátory, motorové rozvody, elektromotory, rozvaděče, automatické systémy řízení).

(2) V závlahovém období se odstraňují závady bránící užívání stavby k závlaze pozemku a provádí se údržba zajišťující její provoz. Ostatní údržba se provádí zpravidla po skončení závlahového období. Kromě vlastních funkčních objektů stavby k závlaze pozemků se rovněž provádí údržba všech pomocných a měřicích zařízení, například výškových a polygonových bodů, vodočtů, mezníků a staničení.

§ 6

Údržba staveb k odvodnění pozemků

(1) Údržba stavby k odvodnění pozemku vychází z dokumentace skutečného provedení stavby k odvodnění pozemku, pokud je k dispozici, a provádí se v souladu s příslušnou částí technické normy³⁾ péčí o

- a) stavbu k odvodnění pozemku podzemním odvodněním - trubní podzemní vedení a drenážní síť
 1. čištěním trubních kanálů a potrubí drenážní sítě (propláchnutí vodou, čištění drátem, soutyčím, tlakovým čističem),
 2. čištěním nadzemních objektů na síti i jejich jednotlivých částí od nánosů a zarůstání (zejména výustě, šachty, objekty regulační drenáže),
 3. udržováním krycích poklopů a desek, obsekáváním okolí šachet, pokud jsou na lokalitách s trvalými travními porosty,
 4. ošetřováním kovových a dřevěných součástí konstrukcí (odstraňováním rzi, ochrannými nátěry),
 5. kypřením půdy nad krtčí drenáží,
- b) stavbu k odvodnění pozemku povrchovým odvodněním, jímž se rozumí odvodňovací kanály nebo příkopy, a to
 1. péčí o travní porosty dna a svahů koryta (rovněž i ochranných hrází), včetně jejich odstraňování kosením, popřípadě jejich doséváním,
 2. odstraňováním nánosů,
 3. odstraňováním výmolů a nátrží v korytech (popřípadě v ochranných hrázích) jejich zasypáním, včetně zhutnění a povrchové úpravy,
 4. odstraňováním překážek v korytě bránících průtočnosti,
 5. péčí o břehové porosty, včetně jejich doplňování,
 6. čištěním objektů v kanálech (propustky, mostky, stupně, skluzy, usazovací prostory, česle), včetně ošetřování jejich kovových a dřevěných konstrukcí obnovou ochranných nátěrů,
- c) stavební část odvodňovací čerpací stanice, a to
 1. péčí o řádný stav areálu čerpací stanice (povrchové plochy, přístupové komunikace, oplocení),
 2. sekáním a ošetřováním travních porostů, včetně dosévání, ošetřování doprovodního porostu, včetně jeho doplňování,
 3. čištěním a péčí o řádný stav odběrných objektů, sacích jímek, včetně jejich funkčního vybavení (uzávěry, pohyblivé mechanismy),
 4. péčí o protipožární opatření a jeho kontrolou,
 5. údržbou stavebních objektů - omítek, střech, oken, včetně ošetřování kovových nebo dřevěných konstrukcí,
 6. údržbou vodovodních a kanalizačních instalací,
 7. údržbou elektroinstalací, vzduchotechniky, vytápění (podle potřeby zajištění provozuschopnosti zařízení a v souladu s pokyny a předpisy výrobce zařízení),
- d) strojní a elektrotechnické části čerpací stanice údržbou podle samostatného provozního řádu, u menších stanic podle pokynů a předpisů výrobce zařízení.

(2) Kromě vlastních funkčních objektů stavby k odvodnění pozemků se rovněž provádí údržba výškových a polygonových bodů, vodočtů, mezníků a staničení.

§ 7

Údržba staveb k ochraně pozemků před erozní činností vody

(1) Údržba stavby k ochraně pozemku před erozní činností vody vychází z dokumentace skutečného provedení stavby k ochraně pozemku před erozní činností vody a provádí se péčí o

- a) protierozní příkopy, průlehy, přehrážky a suché nádrže
 1. péčí o travní porosty dna a svahů, včetně jejich odstraňování kosením, popřípadě doséváním,
 2. odstraňováním nánosů,
 3. odstraňováním výmolů a nátrží v korytech,
 4. odstraňováním překážek v korytě bránících průtočnosti,
 5. péčí o břehové porosty, včetně jejich doplňování,
 6. běžnou údržbou jednoduchých zpevnění - záhozy, pohozy, dlažby, plůtky, vegetační opevnění,
 7. čištěním souvisejících objektů (propustky, mostky, stupně, skluzy, usazovací prostory, česle), včetně ošetřování jejich kovových a dřevěných konstrukcí obnovou ochranných nátěrů,
- b) terasy
 1. ošetřováním travních porostů nebo porostů dřevin na terasových svazích,

2. péčí o objekty odvodnění teras,
3. péčí o opěrné zdi teras.

(2) Kromě vlastních objektů stavby k ochraně pozemků před erozní činností vody se rovněž provádí údržba výškových a polygonových bodů, vodočtů, mezníků a staničení.

§ 8

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se vyhláška č. 34/1960 Sb., o povinnostech vlastníků (uživatelů) meliorovaných pozemků při provozu a udržování rozvodné závlahové sítě a odvodňovací, drenážní a drobné odpadové sítě melioračních staveb zrušených vodních družstev a o provozu a udržování těchto částí melioračních staveb.

§ 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 10. června 2002.

Ministr:
Ing. **Fencel** v. r.

Poznámky pod čarou:

¹⁾ TNV 75 4933, TNV 75 4934, ČSN 69 0012, ČSN 34 3100.

²⁾ Například vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb., vyhláška č. 195/2002 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl.

³⁾ TNV 75 4922.